

Suomi 100 juhlavuosi – meidän kaikkien yhteinen juhlavuotemme

Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhluvuoosi 2017 on sukupolvemme merkittävin juhlavuosi. Se vaalii Suomen vahvuuksia, kuten tasa-arvoa ja demokratiaa tarjoamalla suomalaisille ja Suomen ystäville monipuolista ohjelmaa sekä Suomessa että maailmalla. Juhlavuosi antaa mahdollisuuden ymmärtää mennyttä, kokea vuosi yhdessä ja luoda suuntaa Suomen tulevaisuuteen.

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhluvoden teemana on Yhdessä – ja yhdessä eri toimijoiden kanssa rakennamme koko vuodeksi 2017 elävän ohjelman. Juhlavuosi on avoin kaikille suomalaisille ja Suomen ystäville. Ketään ei suljeta toimijana pois, vaan kaikilla on mahdollisuus omista lähtökohdistaan tehdä pieni tai suuri teko ja samalla antaa lahja omalle rakkaalle isänmaalle, itsenäiselle ja vapaalle Suomelle.

Nämä Valtioneuvoston kanslian koordinoimat Suomi 100 -hankkeen linjaukset ovat jo juhluvoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla johtaneet mittavaan kansalaistoimintaan. Hankkeessa on pelkästään virallisesti hyväksytyjä erilaisia tapahtumia ja ohjelmia tuhatlukuinen määrä. Tapahtumat vaihtelevat isoista valtakunnallisista ohjelmista alueellisiin ja paikallisiin, usein pieniinkin tapahtumiin. Erityisen ilahduttavaa on tulevaisuuden toimijoiden, koululaisten ja yleensä nuorten aktiivinen mukana olo. Kerron seuraavassa lyhyesti yhdestä alueellisesta hankkeesta ja yhdestä paikallisesta tapahtumasta, joita molempia olen päässyt – osin toteuttajanakin – läheltä seuraamaan.

Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta r.f. on kehittänyt juhlavuodeksi erityisen Pro Patria -hankkeen, jolla itsenäisyytemme syntyvaiheita ja itsenäisyyden säilyttämiseen liittyviä tapahtumia havainnollistetaan koululaisryhmille opastettujen tutustu-

miskäyntien muodossa. Kohteina ovat Vaasan Sotaveteraanimuseon näyttelyt sekä Vaasassa sijaitsevat muistomerkit.

Ryhmiä vierailuohjelma on koko koulupäivän kattava. Se koostuu kolmesta osiosta. Kaupunkierroksella tutustutaan ja saadaan informaatiota mm. Suomen Vapaudenpatsaasta, Vaasan vaakunan Vapaudenrististä ja Marsalkan ratsastajapatsaasta Kaupungintalossa, Jääkäripatsaasta, Ilmavoimien muistomerkit, Lotta-patsaasta ja Perinne-muurista. Myös vanha puukasarmialue tulee tutuksi. Siellä vielä toimivassa Sotilaskodissa nautitaan perinteinen varusmieslounas: hernekeittoa ja pannukakkua. Vaasan Sotaveteraanimuseossa tutustutaan ensisijaisesti sota-ajan historiaan, mutta myös sitä edeltäviin itsenäisyytemme ensi vuosikymmeniin, jääkäreihin, suojeluskuntiin ja lottajärjestöön. Kansallisarkistosta lainassa oleva Pro Finlandia – Suomen tie itsenäisyyteen näyttely asettaa itsenäistymiskehityksemme laajempiin kansainvälisiin yhteyksiin. Tähän mennessä ohjelmaan ovat osallistuneet Pietarsaaren ja Kristiinankaupungin lukiot. Kilta huolehtii vierailuohjelman kustannuksista.

Myös kaikkein nuorimmat koululaiset ovat olleet aktiivisia. Vanhan Vaasan alakoulun 2B-luokka päätti tehdä luokkalehden juhluvoden kunniaksi. Lehti sai sisällökseen oppilaiden piirustuksia, näkemyksiä tulevaisuudesta, mielipidekyselyjä sekä henkilöhaastatteluja. Eräs haastateltavista oli sotaveteraani. Haastattelu antoi kuvan hänen lapsuudestaan, koulunkäynnistään, työelämästään, harrastuksistaan ja ennen kaikkea hänen sotakokemuksistaan. Haastattelu oli niin vaikuttava, että veteraani haluttiin kutsua vielä juhlavieraaksi kouluun, jossa hänelle esitettiin ohjelmaa laulujen muodossa ja käytiin lisäkeskustelua hänen elämänvaihe-

taan. Kohtaamisesta sotaveteraani Yrjö Savolan kanssa nuorille koululaisille jäi varmuudella mieleen häneltä saatu hieno elämänohje: ”Muistakaa aina, mitä on vapaus. Kun tulette aikuisiksi, toimikaa niin, ettei koskaan tulisi sotaa. Asioista tulisi aina sopia neuvottelemalla. Sota ei ole koskaan ratkaisu kiistakysymyksiin”.

Maamme historia ja itsenäisyytemme saavuttamiseen ja säilyttämiseen liittyvät kysymykset kiinnostavat nykynuoriamme, kunhan asiat tarjotaan heille sopivan havainnollisessa muodossa. Tällöin heille tulee mahdollisuus hyödyntää vanhaa tunnettua viisautta: Tunne historiasi, niin voit nykyhetkellä paremmin laatia tulevaisuuttasi koskevia suunnitelmia.

* * * * *

Meille suomalaisille on tunnusomasta, että me tunnemme suurta kunnioitusta ja arvostusta vallanpitäjiimme kohtaan – edellyttäen luonnollisesti, että kulloinkin vallanpitäjä on toiminnallaan tuon arvostuksen ansainnut. Tämä on pätenyt niin Ruotsin kuninkaihin ja Venäjän tsareihin kuin omiin presidentteihimme. Ylivertaisen kunnioituksen näiden arvohenkilöiden joukossa on saavuttanut Suomen marsalkka Gustaf Mannerheim, joka ensin luotsasi maamme sen itsenäisyyden alkuun ja neljännesvuosisata myöhemmin pelasti sen muiden Neuvostoliiton naapurivaltioiden kohtalon kokemiselta. Mannerheim on aina voitton äänestykset ja kilpailut, joissa on etsitty suurinta tai merkittävintä suomalaista vaikuttajaa. Siksi on erityisen merkityksellistä, että itsenäisyytemme 100-vuotisjuhluvooten osuu marsalkka Mannerheimin syntymän 150-vuotismuistopäivä. Sotaveteraaniamme keskuudessa marsalkan arvostus on tavanomaistakin korkeammalla. Kansallinen veteraanipäivä ja Puolustusvoimien lippujuhlapäivä ovat

tämän johdosta saaneet tänä vuonna tavanoimaista juhlavammatt puitteet.

Snellmanin päivänä 12.5.2017 kuollut presidentti Mauno Koivisto oli ensimmäisestä ministeritehtävästään v. 1966 lähtien kansan suuri suosikki. Suosio jatkui korkeana hänen presidenttikautinaan 1982–94 ja vielä sen jälkeenkin. Presidentti Koiviston elämäntyötä ei ole vielä lopullisesti arvioitu, mutta muistopuheissa hänestä jo käytettiin nimityksiä suuri valtiomies ja suuri ihminen. Häneen voimenoonsa katsottiin myös yhden maamme aikakauden päättyneen. Mauno Koivisto ja itsenäinen Suomi kulkevat lähes vuosisadan ajan yhtä matkaa, vaatimattomista aluista kasvoivat huomattavat menestyjät. Nykyisen Tasavallan presidentin Sauli Niinistön sanoin ”Muistella nyt tässä häntä; on kuin onnistuneen Suomen tarina samalla liikkuisi kuvina silmien editse”. Mauno Koiviston ja hänen suomalaisuutensa oli suomalaisten helppo samaistua. Jälleen presidentti Niinistöä mukaillen ”Presidentti Koiviston ainutlaatuisuus ei ollut siinä, että hän tunsi kansan, vaan siinä, että kansa tunsi hänet. Kansa tunsi; tunnisti, vaikka hänen sanomaansa toisinaan kuvattiin vaikeaselkoiseksi tai tulkinnanvaraiseksi. Kansa oli viisas tulkki”. On jotain historiallista siinä, että presidentti Mauno Koiviston maallinen taival päättyi itsenäisyytemme 100-vuotisjuhluvuotena ja vielä suomalaisuuden isän, J.V. Snellmanin päivänä.

Joku on sanonut, että kansa saa selkaiset päättäjät kuin se on ansainnut. Jos marsalkka Mannerheimiä ja presidentti Koivistoa pidetään mittapuuna, niin voimme kansana olla ylpeitä ansioistamme.

Ilkka Virtanen

Kirjoittaja on Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta r.f.:n puheenjohtaja

Sotainvalidien Veljesliitolle uusi puheenjohtaja

Vuonna 1940 perustettu Sotainvalidien Veljesliitto piti 65. liittokokouksensa kesäkuun alkupuolella Helsingissä. Joka toinen vuosi järjestettävään kokoukseen osallistui n. 250 henkeä, sotainvalideja puolisoineen sekä kutsuvieraita ja tukijäseniä.

Sääntömääräisten liittokokouksiasioiden ohella kokouksen tärkein päätösasia oli uuden puheenjohtajan valinta. Veljesliiton pitkäaikainen pääsihteeri, ja sen jälkeen kahdeksan vuotta puheenjohtajana toiminut varatuomari Juhani Saari oli jo ennakkolta ilmoittanut,

että ei ole enää käytettävissä puheenjohtajaa valittaessa.

Veljesliiton liittovaltuusto esitti ja suositti, että varatuomari Marja-Liisa Taipale valittaisiin liiton uudeksi puheenjohtajaksi ja näin myös liittokokous yksimielisellä päätöksellään valitsi hänet alkavalle kaksivuotiskaudelle. Sotainvalidien Veljesliitto oli saanut ensimmäisen naispuheenjohtajan. On myös hyvä huomioda, että liiton jäsenistä tänä päivänä enemmistön muodostavat naiset eli puoliset ja lesket.

Seuraava liittokokous pidetään vuonna 2019 Helsingissä.

Vasta valittu puheenjohtaja Marja-Liisa Taipale pitää kiitospuhetta, vierellään Juhani Saari.